

Előfizetési díj:
Égészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petítség egyszer
9 kr., többszöri hirdetésnél
7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Szállítási díj 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

A falusi kisedővásról.

A köznép s különösen a szegényebb sorsú néposztályra nézve nem lehetett és nem lehet üdvösségesebb mozgalom, mint amely ez előtt körülbelül két és fél évvel indult meg.

Az volt annak a mozgalomnak célja, hogy a kisedővás eszméje mentül szélesebb talajon terjedtesse és pedig lehetőleg közigazgatási úton.

Számos szerencsétlen eset kiáltott a kisedővás eszméjének terjesztéseért s a köznéppel való megkedveltetéséért.

Elhamvadtt falvak, koldussá, hajléktalanná lett családok szóltak a kisedővás roppant fontossága, szükségessége mellett.

A magukra hagyott gyermekek annyi szerencsétlenséget okoztak egész faluknak, egyeseknek, hogy még a legkorlátoltabb gondolkodású egyének is be kellett látnia, hogy a kisedővásra való felügyeletet, óvást immár lehetetlen levenni a napirendről s annak érdekében munkálni kell vállvetett jóakarattal.

Támogatta az így fenforgott okokat a kisedővás erkölcsi fontossága is. Mert elvitathatatlan tényként állott nemesak a szakértségek, hanem a lakosok előtt is az a körülmény, hogy a felügyelet hiány mily kövér tenyésztalaja volt a gyermekek erkölcsi megméltetésének.

A magukra hagyott gyermekeket az alkalom, a foglalkozáshányból származó unalom oly dolgokra vitte, mik erkölcsi fejlődését teljesen ferde irányba terelték s nem egyszer biztos alapot vetettek a jövő súlyedésnek.

Szóval száz és egy ok harcolt a mellett, hogy a kisedővást terjeszteni kell a nép között is; módot kell találni arra, hogy falu helyeken is állíttassanak óvodák gyermekmenhelyek.

A mozgalom — mint már említettük — meg is indult. Jóakarátú egyének, körjegyzők, papok, tanítók, mint a nép között élő intelligens egyének, a népek vezérei, mindenütt majdnem magukévá tették a kisedővás terjesztésének esz-

mjét s kezdtek buzgolkodni, foglalkozni falusi kisedővások felállításán.

De a cél elérése szempontjából követett irányt nem a legszerencsésebben lett megválasztva. A sok tervezgetés közül a laikus egyének lelkét leginkább megkapta az a mód, hogy a kisedővást is tulajdonképpen vezesse a tanító. A kisedők legyenek az iskola udvarán, rossz idő esetében egy ott felállítandó felszerelt tanító ügyeljen fel azokra, míg a tanteremben előadást tart az iskolás gyermekeknek! Ez azután pénzbe se fog kerülni; mert az iskola udvara ugyanis a községé, a tanítót is a község fizeti s így külön díjazásra, óvodástartásra szükség nem lesz.

Ezen az olesó módon mohón kaptak azok a laikus egyének, kik a falusi kisedővás rendezésére, részint önként vállalkoztak, részint közigazgatási részről felszólítottak.

Jó! Legyen a tanító kisedővó is, illetőleg a tanítás ideje alatt ügyeljen föl az iskola udvarában játszó kisedővókat!

Kaptak ezen a laikusok, sőt (ami valóban csodálatos!) még a szakértő tanítók egyénelyike is.

Pedig szakértő egyéntől követelni, értelmes laikusoktól elvárni lehetett volna, hogy belássák az egy ugyanazon időben végzendő kettős munka lehetetlenségét. A tanító sem az iskolai dolgot nem teljesíthette volna kellőleg, sem a kisedővókat nem ügyelhetett volna föl lelkiismeretesen. Szenvedett volna az iskola is, meg a kisedők felügyelete is.

És a helyett, hogy az illetékes egyének, mikor már a dolognak szakértői megvitatása az elfoglalt álláspont tarthatatlanságát eléggé kimutatta, — más eszközök után néztek volna, s más módot (talán éppen a képzett adatartás módját) gondolták volna ki: egyszerűen elejtették az ügyet magát is.

A mily nagy buzgalommal történt a kisedők számának összeírása, — a községek előjáróival s intelligens egyénekekkel amily lázasan

kezdődtek a községi óvodák felállítására iránt a tárgyalások, éppen oly gyorsan el is aludt az egész dolog.

A kisedővások felállításának eszméje megfeneklett s így óvodák nélkül vannak még most is községeink.

Csodálatos dolog, hogy mi minden fölkarolásra méltó ügygyel így vagyunk. Hangoztatjuk annak roppant horderejét, tontosságát; nagy szóval hirdetjük folytonosan azt is, hogy a falusi kisedővásoknak mily erős befolyása van nemzeti fejlődésünkre anyagi és erkölcsi szempontból egyaránt; föl is csap bennünk az ügy fölkarolását illetőleg a szalmaláng.

Fájdalom: így történt a falusi kisedővások ügyével is!

Pedig, ha volt ügy, melynek elejtése a közjó elleni vétkeknek tekintetett, úgy ez kétszeresen az.

Lehetetlen föltételeznünk, hogy ezt be ne látnák azok, kiknek buzgalomra, a közérdek előmozdításán tapasztalt fáradozására ez ügy alapítva volt.

Éppen azért tán nem időszerűtlen őket a félben hagyott munkára figyelmeztetnünk s tudtukra adnunk, hogy az elfelejtetlenül hagyniok a nemzeti szent érdek szempontjából nagy horderejű mulasztás volna.

Nemsokára eljönnek a falusi bizalmas érintkezés napjai. A külső munka által igénybe nem vett téli napok, a kedélyes pihenésre szánt téli esték igen alkalmasak arra, hogy valami ily dologra a népet előkészítsük s hogy vele valamely eszmét megkedveltesünk.

Ragadják hát kezökbe az ügyet azok újból, kiket már egyszer a közigazgatási hatóság bizalmas kismemelt és lelkesítse őket kitartó, eredményre törekvő munkára az a tudat, hogy midőn a nép érdekében tesznek, az édes haza jólétéért hull minden csepp verejtékük. És ez a legszentebb verejtékezés!

„Zalamegye“ tárcája.

Őszi hervadáskor.

Szeretem, imádom az édes anyatermészetet. Érdekel minden mozzanatában, minden változatában. Gyönyörrel merengek ébredésén, mikor a tavasz langymelege új életre kelti az ezernyi esirát. Eltölelhet hat lelkemre a virág-fakadás. Órákig elődöngök a szabadban; lesem a levél fakadását, a fű növést. Csendes álmadozással hallgatom a paszirta dalát; elesen, megértem szíve örömet, boldogságát, szerelmét. Gyönyörrel telek meg. Minden érzékemmel az élet varázsát, a teremő tenyészet titkos bűbáját érzem. Áhítat száll olyankor lelkemre; Istenhez szálló imádság minden szívverésem.

A nyár perzselő melege sem ver le engem soha. Napfoszogat el tudom nézni a sárga kalásztengert s a fölötté rezgő verőteny. A borzalmasan szép égiháború tédre omlaszt a természet csodás erői előtt. Az ezernyi áldás, mely mind értünk van, hálával tölti lelkemet az iránt a csodás mindenhatóság iránt, ki véghetetlen bölcsességével alig számbavehető, vagy éppen láthatatlan erő-parányok munkájából milliókra áraszt életet, tenyészetet. Csodálatos módon osztja az életfenntartó erőt; még rombolásában is a folyton tenyésztő, ujáteremtő kéz munkája van.

A tél, a természet álma és a szépség varázsával hat reám. Olyan kedvesen alszik a természet, mint a jó, a gondos édesanya, ki ellátta gyermekeit és boldog ontudattal hajítja álomra fáradt fejét és álmodik az ellátott gyermekek örömről, boldogságáról. Ilyen a természet alvása is télen. Ha nem tudnám is, megsejténé lelkem, hogy ez nem lehet halál, csak csendes hosszú álom, a természet óriás álma, melyet dajka-dallal kísér időnkint ringató dajkája: a vihar.

Mind, mind, valamennyi változatában csak szépségét látom. Még hervadásában is!

Sokan futják ilyenkor a természetet; elzárkóznak a hervadás képe elől; megborzongatja idegeiket az enyészeti lehe. Abban a nedves hideg légtérben, mely betutja a mezőt, erdőt, ligeteket; melynek érintésére elfonnyad a levél, lehervad a virág: a pusztító halál lehelletét érzik. Megfekszi tőle lelküket az elmulás, a halál nehéz gondolata.

En a hervadó természetet is szépek találom. Látom ugyan lehullani minden ékét, minden virágát; látom lassú halálkölését, vívódás nélküli kimulását mindennek, ami virágzásában, életében gyönyörrel töltötte meg lelkemet; látom: miként lesznek a lombkaszorús hegyek pusztákká, a lepusztított oltár és a virágos völgyek mint lesznek hasonlók a letarolt sírhoz. Látom ezt a nagy, ezt a mély merengésbe ejtő és könyfakasztó enyészetet. De ott van e sívár való mögött a föltámadás gondolata. Tudom, hogy a pusztákká lett hegyek, a sívárrá lett völgyek újra zöldelni, virágozni fognak. Itt nincs sehohalál, nincs enyészeti, csak álomra térés, mit ébredés, kikelet, föltámadás fog követni.

Betértek a csendes temetőbe. Itt is pusztulnak a sírok. A virágok, miket a kegyelet ültetett könyvzárta-tott hantok fölé, leperlegnek egymásután. A szomorú fűzek, a sűrű ákácok, a szomorú hársak mind elhullasztják leveleiket. Leperlegnek azok is aludni a halottak halmaira.

Megállok itt egy sírnál, mit az én könnyeim áztattak. Ide tettük az én lehullott virágomat, . . . régen . . . egyik őszi hervadáskor.

Hányszor hozott a kikelet azóta új lombot a fának; hányszor fakadt új virág a virágtón; hányszor keltette újra az édes anyatermészetet a kikelet tenyésztő melege, hányszor volt a természetnek föltámadása! Csak ez a sír nem nyílt meg soha!

Hát csak minket embereket sújt olyan kegyetlenség az a titkos, az a csodás erő, mely új levelet ad a lombfosztott fának, új bimbót a virágfosztott tőnek?

Mivel érdemeltük meg? Mivel szolgáltam rá én,

ki imádatlalt csüngök a természet csodás erején, ki háláadó szívveréssel, szakadatlan imádsággal kísérem minden változatát, hogy éppen engem sújt, engem ver le az enyészeti biztosságával. Az érezni nem tudó fának visszaadja elvesztett levelét, a fájdalmat nem ismerő tőnek virágát; csupán az én virágomat nem, soha!

Két virág pihen e sírban, két szép halottja az őszi hervadásnak: egy hű nő, meg egy kedves gyermek.

Te hatalmas, te beláthatatlan őserő, ki fentartod bámulatba ejtő rendjében a világot, ha már elvetted e két virágot, ha már leszakítottad őket tövükről, — miért tetted el őket örökre? Miért nem adod vissza a fájdalmat érző törzsnek levelét? Ha föltámadást ünnepe minden évben a kikeletre ébredő világ, miért fosztottál meg az örömtől éppen engem?

Kérdéseimre nem ad teletet senki. De ott áll a feltörhetetlen sír rémes némasággal adva meg a bizonyosságot, hogy onnan nincs többé visszatérés.

Lehajtom főmet. Lelkemben hánytorgnak a gondolatok. Földig sújt az a tudat, hogy a mi hervadásunknak soha sincs tavasza. Ami elhervadt, elveszett pótolatlanul.

Tollam megáll. Kínézek ablakomon s látom: mint perog le az udvari diófának egy-egy levele. Elnézem merengve a gondosan ápolott virágok lassú hervadását, amint halványodnak, megsárgulnak és lekonyulnak az édes anyaföldre. Nem lesújtó látvány ez! Ott van mögöttem a kikelet, az újra ébredés gondolata.

Csupán minket sújtott hát örök veszteséggel, pótolatlanul a mindenség erő!

Valaki fölriaszt merengéséből. Mosolygó angyal áll előttem édesanyjával.

Édes megnyugvás száll lelkemre. Van az emberi hervadásnak is kikelete.

—y.

**A Zalamegyei gazdasági egyesület
HIVATALOS ÉRTESETŐJE.**

Jegyzőkönyve

a zalamegyei gazdasági egyesület 1889. évi szeptember hó
30-án Zala-Egerszegen tartott rendes közgyűlésének.

Jelenlévők:

Háczky Kálmán ügyvezető elnök.
Csertán Károly, Isoó Alajos, Skublics István, Csaby Lajos, ifj. Háczky Kálmán, Farkas József, Baranyay Ödön, Smodics Viktor, Skublics Gyula, Skublics Jenő, Hertelendy Ferencz, Szily Dezső, Svastics Benő, báró Puthéani Géza, Thassy Imre, Szabó Samu, Süzics Dezső, Baán Kálmán, Csutor János, Orosz Pál egyesületi tagok, az utóbbi ugyis, mint titkár.

Elnök úr üdvözlővén a tagokat, az ülést megnyitja. Ezen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkértek: Skublics Jenő és Farkas József tagtárs urak.

74.

A tárgysorozatban foglaltak előadása előtt egyetemes elnök úr jelenti, miszerint az egyetemes pénztáros úr f. évi január 27-én tartott közgyűlés határozata szerint, a hátralékos tagsági díjakat — a mennyiben ezek augusztus hó végéig be nem folytak, — posta megbízással óhajtottak bevenni.

Sajnos azonban, hogy ezen eljárás is legnagyobb részben eredménytelen maradt, a mennyiben sok posta megbízás el nem fogadtatván, vissza küldetett.

Mint hogy pedig az egyesület, a mindinkább korszerű gazdasági kívánalmaknak anyagi erő nélkül megfelelni nem képes s így sokat nem is tehet, mert a tagsági díjak címén rendkívüli nagy összeg lévén hátralékban, minden nevezetesebb kiadás az alapítói megátaladásával történhetik csak, a mi egyrésztől békétlenség, da egyuttal az egyesület anyagi kimerültséget is eredményezend.

Ennek folytán elhatároztatik, hogy a be nem váltott posta megbízások perutján haladéktalanul hajtassanak be s erről az egyesület ügyésze végzésileg értesítessék.

Pénztárnok úr utasítatik, hogy minden év végén a tagsági hátralékok kimutatását a közgyűlés elé terjessze, az egyesület elnöke pedig felhatalmaztatik, hogy ez 1 évnél több hátralékot azonnal behajtassa.

75.

Ugyan egyesületi elnök úr jelenti, hogy néhai id. Skublics László bessenyői lakos után fennmaradt tagsági hátralék július hó 7-én 1889-ben Keszthelyen tartott gazdasági egyesületi közgyűlés 56.59 sz. végzésével elengedtetett ugyan, de ugyan ezen követelés után az egyesület kincstári illeték, tőkekamat s az egyesületi ügyész ez ügyben teljesített munkadíja követeltek, kéri ez ügyben a közgyűlés határozatát. A közgyűlés végzésileg kimondja, hogy folyamodó özv. Skublics Lászlóné asszonyságnak csak a kérelmezett 200 frt tőke engedtetett el, ezen még ki nem egyenlített tartozások azonban folyamodó asszonyságot terhelik.

Miről jelen végzés közlésével értesíteni rendeltetik.

76/78.

Olvastatott a nmltsgu földmívelésügyi miniszter úr által kiküldött szakközvetőknek, Bezeredy Pál úr miniszteri meghatalmazottnak, — a megyei gazdasági egyesület által, — a balatonmelléki phylloxera lepte vidékén meghonosítani tervezett selyem tenyésztés érdekében felterjesztett kérelmére adott válasza.

Ez szerint mindaz ideig, míg Zalamegye községi faiskolái elegendő szederfa csemetével nem rendelkeznek, a selyem ipar meghonosítására gondolni sem lehet s így első sorban a szederfa tenyésztés emelése céljából a községi faiskolák együttes szervezése viendő keresztül a törvényhozás által.

A közgyűlés erre egy újabb felirat felterjesztését határozta a miniszter urhoz; mert a selyem ipart nem az egész megyére, hanem csak a Balaton melléki phylloxera lepte vidékén óhajtaná meghonosítani s ez mindenestre országos fontosságú ügy lévén, — a magas kormány támogatását is remélheti, mely ily sürgős és fontos esetekben más vidékeknek is nyújtott segélyt s esetleg szükséges facsemetéket is.

Ezen ügy kapcsán szintén a nmltsgu miniszter urhoz felterjesztés felküldése határozatott, melyben az felkértek, hogy a Balaton melléki geológiai s éghajli viszonyai megvizsgálására szakközvetőt kiküldeni méltóztatnék, hogy a gazdasági egyesület által ezen közgyűléséből kiküldött bizottsággal a vidéket alaposan megvizsgálván, javaslatot tegyenek, mely termelési vagy iparágak volna ezen pusztulással fenyegetett vidéken életbe léptetendők. A bizottság pedig ezen fontos ügy miben létezől az egyesület közgyűléseire időleges jelentését beterjessze. Egyuttal a tek. megyehatóság megkerestetni határozatott, hogy az érdekelt járáások főszofigabirait utasítsa, miszerint a kiküldött bizottság működésében résztvenni s azt telhetőleg hatóságilag is támogatni szíveskedjenek.

Ezen bizottság elnökévé: bro. Puthéani Géza, tagokul: Hertelendy Ferencz, Csigó Pál, Kiss János, Nedeczky Jenő, Somogyi N. ügyvéd Balaton-Füreden s Deiminger Imre igazgató urak választattak.

Ezen végzés br. Puthéani Géza elnök urnak további intézkedés végett kiadni határozatlik.

77/80.

A nmltsgu földmívelésügyi miniszter úr 30477/1889. sz. alatti leiratában tudatja, hogy Tapolca község képviselő testületének f. évi március hó 25-én tartott közgyűléséből a nmltsgu vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz intézett folyamodványában a korábbi megállapodások ellenére azon kérelmét fejezte ki, hogy a felsőbb népiskola, — mely a kiküldött bizottság által felvett s biterjesztett jegyzőkönyv szerint már vincellér képezdének felajánlatott Tapolca község részéről, — továbbra is fenntartassék népiskolának s hogy a külön

vincellér iskola felállításának mellőzésével a szőlőszeti és borászati szakoktatás a fennálló népiskolai oktatás keretében vonassék be; — mindazon által, ha mégis külön vincellér iskola felállítása határozatnak el — hajlanló Tapolca — e célra a község északi részén fekvő, 12000 frt értékűt képviselő épületet és a már megajánlott 23 hold földet átengedni, — de csak az esetre, ha a vincellér iskola mellett a jelenleg fennálló felsőbb népiskola is meghagyatik.

Mint hogy meggyőződés szerzendő az iránt, vajon a község által felajánlott másik épület a célnak megfelelő-e s esetleges átalakítása mennyibe kerül? vagy nem lenne-e célszerű, hogy a szőlőszeti és borászati szakoktatás a felsőbb népiskolai oktatás keretében vonassék be? újabb helyszíni tárgyalás vált szükségessé s erre az országos borászati kormánybiztost azzal küldi ki a miniszter úr, hogy a helyszíni tárgyalást még ez év folyamán tartsa meg.

Ezen miniszteri leiratra a közgyűlés azon határozatot hozta, hogy az összes, ezen ügyre vonatkozó iratok a kiküldött bizottság elnökéhez, mltsgos Skublics Gyula urhoz küldessenek ki, ki is a borászati kormány biztossal magát érintkezésbe téve, az újabb helyszíni tárgyalás megtartása végett intézkedjék, egyszersmind a küldöttség felkértek, hogy a mennyiben egy külön vincellér iskola létesítése Tapolcán lehetetlen volna — annak más alkalmas helyen leendő felállítását hozza javaslatba.

Ugyan ily értelemben felirat intézendő a nmltsgu földmívelésügyi miniszter urhoz.

78/81.

A nmltsgu földmívelésügyi miniszter úr az egyesület vagyoni állásáról, tagjai száma, neve, lakhelye, az egyesület titkára neve s lakhelyéről, ügyvezetése és működéséről kimutatást kívánt felterjesztetni.

Titkár jelenti, hogy a kívánt kimutatások felterjesztettek.

Tudomásul szolgál.

79/77.

A balatoni halászat megóvása érdekében különleges szabályok megalkotására kiküldött bizottság eljárásáról szóló elnöki jelentést és jegyzőkönyvet Skublics Gyula bizottsági elnök úr beterjeszti.

További intézkedés végett a tek. megyehatósághoz beterjesztetik.

Tudomásul szolgál.

80/103.

A közigazgatási bizottság átirata a Peronospora viticola szőlőbetegség elleni védekezés céljából szükségessé vált egyesületi szakközvetők kiküldéséről.

Az egyesületi elnök a közigazgatás ezen átiratára azonnal intézkedett s az egyesület titkárát a Peronospora szőlőbetegség körüli védekezés észlelése végett Steierországba küldte azzal, hogy tapasztalatairól a jelentést ezen gyűlésre beterjessze.

81/105.

Jelentése

Orosz Pál gazd. egyesület titkárnak, a „Peronospora viticola de Barry“ szőlőlevél penész (falscher Melthau) szőlőbetegség orvoslása, az övszer alkalmazása körüli hatósági intézkedés mikénti fogantatása érdekében, f. évi szeptember 22-től 26-ig Steierországba történt kiküldetése eredményéről.

Tekintetes egyesületi közgyűlés!

Megyénk legtöbb borteremő vidékén ez évben ijeszítő módon pusztítólag lépett fel a szőlő, illetve bor minőségét teljesen, a mennyiséget is igen nagy mértékben megromtó „Peronospora viticola de Barry“.

Megyénk jólétéről mindig melegen érző és küzdő mélyen tisztelt főispánunk, mltsgos Svastics Benő úr felismerve a nagy veszélyt, mely megyénket meglepte, f. évi szept. hó 10-én tartott közigazgatási ülésben indítványozta, hogy a rohamosan terjedő és pusztító betegség jövőbeni orvoslása, illetve annak fellépését megakadályozó övrendszabályok alkalmazásának tanulmányozása céljából, a gazd. egyesület titkára a szomszédos Steierországba küldessék ki, hol ezen betegség már néhány év előtt lépett fel, hogy ott tájékozást szerezzen a védekezésre nézve magának.

A gazdasági egyesület annak tudatában, miszerint megyénk szőlőtermeléssel foglalkozó lakosainak ez által némi szolgálatot tehet, de kötelességében is állván hasonló veszedelmeknél magának azonnal tájékozást szerezni, a tek. törvényhatóság 1381/1889. kig. sz. alatt határozatának is legkészségesebben lehet tenni óhajtván, — alólírottat, mint az egyesület ez idő szerinti titkárát, a fennmiltett adatok beszerzésére kiküldte.

Tanulmányozásom a Luttenberg, Fridau, Pettau és Marburg vidéken létező nagy kiterjedésű szőlőkre terjedt.

Mindenek előtt a körületi kapitányságnál Pettauiban, úgy a városi polgármesternél ugyanott, nemkülönben Marburg város polgármesterénél s az ugyan Marburgban székelő országos vincellér- és szőlőiskola igazgatóságánál óhajtottam az iránt tájékozást szerezni, miszerint van-e valamely hatósági intézkedés életbe léptetve, mely e nagy pusztítás elleni védekezésre a birtokosságot együttesen kötelezi? Legnagyobb bámulatomra azonban arról értesültem, hogy ez sehol sincs kötelezőleg kimondva, hanem minden egyes termelő akaratától függ, akár-e védekezni vagy sem? s habár a hatóságok az egységes által teljesített kitűnő s minden képzeletet felhaladó feckendezés jó hatását beismerik és tudják, részint az osztr. tartományok kormányának ez irányban lanyhaságát, részint saját tájékoztatásukat hozván fel okul, szinte csak a jövőre óhajtanak hatóságilag intézkedni, — de mi módon? még nem tudják.

Ezután a peronosporával meglepett szőlőterületeket vettem vizsgálat alá s a Steier orsz. hatóságok legkészségesebb támogatása mellett és Ballon József Pettauiban alkalmazott phylloxera- s szőlőbiztos és Weg-

scheider szőlőbirtokos kíséretében megtekintettem a luttenbergi, friedau, pettau és márburgi szőlőterületeket s itt meggyőződést szereztem, hogy az okszerű feckendezés meglepő eredményt szült; mert míg az óriási szőlőterületek, melyek nem feckendezettek, dacára annak, hogy szőlővel dúsan megáldott tőkékkel bírnak, a legszomorítóbb képet nyújtják, a mennyiben levél nélkül, mintegy leforrázva mutatják apró kemény fejtelten s a szó legtágabb értelmében haszonvetetlen szőlőfűrtjeiket, addig a kétszer feckendezett szőlők még most is üde zöld szímben díszlenek s a szőlő fejlődött szemű, édes, zamatos s jó bort ígér.

A feckendezés ezen vidékeken 300 liter vízben 6 kilo kék gálic és 6 kilo tiszta, illetve kórészektől telhetőleg mentes oltott méz-oldattal eszközöltetik — mi tehát 2% oldatnak felel meg; — ezen mennyiség a 2-ik feckendezésnél alkalmaztatik, — az 1-ső feckendezés azonban, mivel még akkor a szőlő nem oly fejlődött, 1 1/2—1 1/4% oldattal eszközöltetik.

Az 1-ső feckendezés május végén, június elején mindig a virágzás előtt teljesítendő, a 2-ik pedig egy hónappal később; a 3-ik feckendezés a legkivételesebb esetekben alkalmaztatik augusztus hó 2-ik felében.

A feckendezés száraz időben lehetőleg a reggeli órákban 8—9-ig és délután 4 óráig eszközölendő, borus időben azonban egész napon át, eső alkalmával nem.

A már ez évben peronosporától meglepett szőlők levelei össze gereblézendők, úgy a levágott venyige is kihordandó a szőlőtől s elégetendők.

Egyuttal az alkalmazásban levő feckendezőkről is tájékozást szereztem s több felét láttam működésben, mndezek között Wegscheider J. úr által ajánlott, a melyből 1 példány már beszeresztetett az egyesület által a nyár folytán, legcélszerűbbnek bizonyult es pedig vesreszpléből való, mert ezt kevésbé támadja meg a gálic oltat, ennek ára 32 frt, mindazon áltai nagyobb megrendelésnél nevezetes ár engedményről biztosított a szállító, a vaspléh feckendő ára 7 frt 50 kr.

A kék gálic ára tudva levőleg nagyon emelkedett, de együttes tömeges megrendelésnél itt engedmény érhető el.

Nem tudom eléggé a tek. egyesületi közgyűlés figyelmébe ajánlani, hogy e romboló szőlőbetegség leküzdésére áldozatot nem kímélve, telhetőleg közreműködjék. Ismerve a törvényhatóságnak lelkiismeretes ügybiztoságát és erélyét, úgy hiszem, ha vele együttesen közreműködünk, sikerülmi fog kellő óvintézkedések kötelező életbe léptetése mellett, — a mit erről kiküldetésem alkalmával egyeseknél szerencsém volt meggyőződni — nálunk is általában a legjobb eredményt elérni. Bátorodom még a tek. közgyűlés beleegyezését kikérni, hogy a „Wenzeitung“ jelesen szerkesztett s bőnyaggal rendelkező szaklapot az egyesület részére megrendelhessem, ára egy évre: 6 frt. Ezekben van szerencsém kiküldetésemről jelentésemet tisztelettel előterjeszteni.

Zala-Egerszeg, 1889. évi szeptember 27-én.

Orosz Pál

egyesületi titkár.

A titkár jelentése elismeréssel fogadtatott s annak az „Értesítőben“ leendő közlésére elrendeltetik.

A tek. megyehatóság átiratilag megkerestetni határozatott, hogy ezen jelentést a megye közgyűlésén felolvastatni s egy kötelező szabályrendelet szerkesztésével megbízandó küldöttséget választani, nem különben a magas kormányhoz, a védekezéshez szükséges kék gálic lehető előnyös megszerzésére érdekében felírni szíveskedjék.

82/82.

A tek. alispánság átirata, melyben a megye területén a szarvasmarhák, juhok stb. között fellépett ragályos száj- és körömfájás következtében Z.-Egerszegen f. évi szept. 6-án tervezett állat díjazás megtartását bezüntetli.

83/83.

A nmltsgu földmívelésügyi miniszter úr felhívja az egyesületet, hogy a gyümölcs termelés és kereskedéssel foglalkozókat az okszerű s gyakorlati csomagolásra buzdítsa.

Tudomásul szolgál.

84/88.

Thassy Imre zala-lövői lakos, egyesületi tagtárs úr kérvényére, melyben az egyesület utján átvett esontliszt árából 369 frt 92 kr., két egyenlő 6 havi időközben leendő lefizetését kéri engedélyezni, határozatott:

A kérvénynek hely adatik, mivel azonban az egylet tőkéje kamat nélkül el nem helyezhető, a jelzett összeg után 5% kamat az egyesület pénztárába kérelmező által befizetendő; miről Thassy Imre és egyesületi pénztárnok urak értesítettik.

85.

A gazdasági egylet által beszerzett gazdasági cikkeknek tagjai részére nyújtott és nyújtandó előlegekről. A gazdasági gépek, műtrágyák s egyéb gazdasági cikkeknek nagyobb beszerzés mellett előnyösebb árak érvényesül, az egyesület, hogy ily esetben a tagok részéről esetleg igénybe vett, vagy veendő előlegek kihelyezése körül miként járjon el, egy szabály alkotását határozta; ennek kidolgozására egy bizottságot bizott meg, melynek elnökévé: Háczky Kálmán, tagokul pedig: Skublics István, Skublics Jenő, Isoó Alajos, Farkas József, Szily Dezső és Orosz Pál egyesületi tagok választattak meg.

86/86.

Titkár jelentése az egyesület által beszerzett esontlisztról s annak kiosztásáról.

Tudomásul vétetik.

87/87.

Titkár jelenti, miszerint Bottka László, Czigány Imre, Bándy László, Simonffy János, Somsich Lőrincz, Tornócs Gábor, Gaál Ferencz, Hertelendy István, Dergovics József, Gaál László, Kolozsváry Sándor és Nova

köztség, 1890-ik évi január 1-től, minthogy 6 éves tag-sági ciklusuk ekkor letelik, a gazdasági egyesület rendes tagjai sorából leendő kilépésüket bejelentik.

Tornyos Gábor, Bándy László, Dergovics József urak a nagy lengyeli gazdakör 1 frtos tagjai sorába öhajtanak belépni.

Tudomásul szolgál.

88/85.

Titkár jelenti, hogy Kondor Ferenc salomvári plebános, Augusztn Agoston ságodi birtokos, Fárner Márton bessenyoői birtokos és Graner Béla kaszabási birtokos urak az 1890-ik január 1-től az egyesület rendes tagjai sorába felvételre jelentkeztek.

Tudomásul szolgál s részükre a felvételi okmány kiadlatni, a „Zalamegye“ című lap kiadó tulajdonosa, úgy az első magyar ált. biztosító társaság nagy-kanizsai főigénynöksége értesítetteti rendeltetik.

89 91.

Az orsz. gazd. egyesület tudatja, hogy a Szombat helyen tervezett általános gazdasági kiállítás felmerült több rendbeli akadály folytán ez évben nem tartatik meg.

Tudomásul szolgál.

90 95.

A szepesmegyei gazdasági egyesület szesztermelő szakosztálya a pénzügyminiszteriumhoz felküldött feliratát pártolás végett átküldi.

Tudomásul vétetik.

91 99.

A magyar gazdak hadsereg ellátási szövetkezete bejelentési ívet küld.

Tudomásul szolgál.

92 100.

A kereskedelemügyi és a földmívelésügyi miniszterium az 1889-ik évi XVII. t.c.-ben megállapított új ügybeosztását tudatja.

93 101.

A kereskedelmi múzeum Budapesten időleges gyűjteményes és konyhakerti termény kiállítást tart, melynek programját leküldi.

94 104.

„Az 1890-ik évben Bécsben tartandó általános gazdasági és erdészeti kiállítás magyarországi rendező bizottsága“ részvételre buzdítja s hívja fel az egyesületet s eziránti nyilatkozatát legkésőbb f. évi december 1-re beküldeni kéri.

A közgyűlés ezen felírást a készthelyi, sümei és n. lengyeli gazdakörök elnökeinek megküldeni határozza, a kik a választmányi tagokkal értekezve nyilatkoznak, szándékuknak-e collectív kiállítást rendezni s ebbeli szándékukat szíveskedjenek az anya egyesület elnökségével tudatni.

95.

Egyesületi elnök úr felhívja a közgyűlés figyelmét, nehogy a tenyészt. szarvasmarha apaállatok beszerzése késedelmet szenvedjen, még ez évben a szükséges intézkedések megtételére.

A közgyűlés egy bizottságot küld ki, melynek elnökévé: Háczky Kálmán, tagjaivá: Skublies István, Skublies Jenő, Isó Alajos, Szily Dezso, Farkas József Orosz Pál egyesületi tagok választattak meg.

A tek. alispánság pedig felkérte határozatát, hogy szíveskedjék közigazgatási uton beszerezni az adatokat, hány drb. tenyészt. szarvasmarha apaállatra lesz a megye területén szükség?

96/106.

A nmltsági földmívelésügyi miniszter úr felkéri az egyesületet, hogy a szarvasmarha tenyésztés fejlesztése érdekében a folyó évben kifejtett működéséről jelentést, úgy a rendelkezésére álló 10.000 frtról a számadás másolatát mielőbb teiküldje, hogy az 1890-ik államköltség által rendelkezésére bocsátandó hitelösszegre nézve jól előre tájékozva lehessen.

Elnök jelenti, hogy a kívánt jelentés és számadás a nmltsági miniszter urhoz elküldetett.

Tudomásul szolgál.

97 107.

A magyar kir. állami ménesek és ménletelekből kisorsolt lovaknak Budapesten tartandó árveréséről szóló hirdetményt a földmívelésügyi miniszter úr leküldi.

Tudomásul szolgál.

Ezen ülések egyik tárgya nem lévén, miután az ügyvezető elnök a tagtársak szíves részvételét megköszöni, az ülést bezárja. — Km.

Orosz Pál

titkár.

Skublies Jenő

egyl. tag.

Háczky Kálmán

ügy. elnök.

Farkas József

egyl. tag.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság október havi ülését Szasztis Benő főispán Omeltóságának elnöke alatt f. hó 2-án tartotta.

Olvastatott s tudomásul vétetett a miniszterium leirata, melyben tudatja a közigazgatási bizottsággal, hogy a csaktornyai zala-egerszeg-ukki helyi érdekű vasút építésére az engedélyt megadta.

Két gőgántai lakos a boba-sümei vasút mentén a földjükre vezető taligát megszüntetése s ugyan ott a vasút mentén a vasútra nézve szükségtelen föld megvétele iránt kereste meg a közigazgatási bizottságot. Ez ügyben a boba-sümei vasút részvénytársaság igazgatósága megkerestetik az iránt, valjon a szóban forgó földet átengethetik-e s hogy a taliga ut csakugyan felesleges-e?

A balaton-füredi utbiztosi állás mielőbbi betöltésének szükségességét a közigazgatási bizottság kimondta.

Tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, melyben tudatja a közigazgatási bizottsággal, hogy a Stern-féle zala-egerszegi alapítványi kórháznak a város részére

történt átadása tárgyában kiállított alapítványi levelet megerősítette.

A kereskedelemügyi miniszter a közigazgatási bizottság felterjesztésére beleegyezését adta, hogy Tölcsán pusztai határában egy vasúti átjáró — melynek megszüntetése kérelmezett — megszüntessék.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter arra való tekintetből, hogy az 1868. évi 38. t. c. 142. §-a) pontjában foglalt rendelkezés dacára az elemi iskolai tanítók fizetése az ország számos községi és felekezeti iskolájában nem éri el a 300 fitnyi minimumot, ezen hiányok orvoslására szükséges eszközökről gondoskodni kívánván — 1889. évi szept. 4-én 38.271 sz. a. kelt magas leiratában elrendelte mindazon iskolák kimutatását, melyek e részben a törvény követelményeinek meg nem felelnek, pontos feltüntetésével az illető tanítói állomással egybekötött fizetés pénzértékének. — A kisdudavásról szóló törvényjavaslat végleges szerkesztése céljából szeptember 4-én 38.269 sz. a. kelt magas rendelkezés a tényleg fennálló kisdudavodák és menedékházak összes viszonyainak kimutatását meghagyta. — A zala-egerszegi községi iskolaszék szept. 26-án beküldött jegyzőkönyvei alapján a kihelyezett tantermekek tekintetében — megkereste az iskolaszéket, hatna oda, hogy az iskolaszéknek az illető elemi és polgári leány iskolai osztályok elhelyezése céljából kijelet tantermeik orvosi megvizsgálására s egyéb dologi viszonyainak megállapítására irányult, a szept. 22-iki jegyzőkönyvben kifejezett inteniója annál szigorúabban érvényesüljön, minnél súlyosabb a felelősség arra nézve, hogy a növénydeinket érintő egészségügyi követelményeknek, a népoktatási törvények rendelkezéséhez képest, elég téssek. Az iskolaszék ezen átmeneti állapotnak a jövő tanévben megszüntetése s általában egy megfelelő iskolai épületnek felállítása ügyében szept. 22-iki üléséből a városi hatóságot megkereste. — A közigazgatási bizottság végzéséhez képest a tapolezai járás főszolgabírája beküldte a törzemi iskolaszéki elnök értesítését, mely szerint az érdekelt hitközség az iskola épület kijavítására vonatkozó kötelezettségének már nagy részben eleget tett, a teljes kijavítás pedig folyamatban van. — Elkészült a galamboki r. kath. tanító lakása, melynek épülete az esztergomi káptalan és a hitközség felkes áldozatkészségével emeltetett. — A hanyi r. kath. iskola épületének a tankötelesek nagy számához mért átalakítása ügyében a kerületi esperességet megkereste. A kottorú r. kath. iskolánál a tankötelesek felszaporodott száma miatt szükséges ötödik tanítói állomás szervezése és a tanítói lakásoknak is a bérleti nehézségek folytán lehetőleg egy épületben központosítása ügyében az érdekelt kerületi esperességet megkereste. — A zryi falvai állami iskolánál szükséges második tanítói állomás szervezése, nem különben az egyetudai állami iskolánál szükséges javítási munkálatok ügyében a miniszteriumhoz felterjesztést tett.

A készthelyi polgári fiú és felső leányiskola, a perlaki, pórszombati, bagladi, gánicsai állami elemi, a zala-mihályfai államilag segélyezett elemi iskolák 1889-90-iki tanévi költségvetései, a pórszombati állami elemi iskola 1885 6—1887 8. évi, a zala-egerszegi polgári fiú és felső leányiskolák 1887 8 évig bezárólag terjedő, a megyei számvétség által megvizsgált számadásai a miniszteriumhoz felterjesztettek.

Az árvászeki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál augusztus végén hátralék volt 2052, szeptember hóban beérkezett 2253, s így elintézés alá került 4305 ügydarab, melyből szeptember hóban elintéztek 2760 ot s szeptember végén hátralékban maradt 1545 ügydarab. Az irodánál hátralékban volt augusztus hóban 483, leírás végett szeptember hóban kiadott 2768 s így elintézés alá került 3251 ügydarab, melyből szeptember hóban leirtak és expedáltak 2530 darabot s így szeptember végén hátralékban maradt 681 ügydarab.

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly megyei főorvos a megye területén szeptember hóban észlelt közegészségi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érintőkről a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság október havi ülésén:

„Dacára a múlt hóban uralkodott változó és kedvezőtlen időjárásnak, a közegészségi állapot az alsó leadvai és pacsai járással kivételével mindenütt javult és kielégítőnek, sőt némely helyen teljesen kedvezőnek volt mondható. Az uralkodott körjelleg hurutos volt, légzési és emésztő szernek bántalmi körülbelül egyenlő arányban kerültek gyógykezelés alá. A zala-egerszegi és nagy-kanizsai járással, valamint Zala-Egerszeg és Nagy-Kanizsa városokban a hasi hagymáznak szörványos esetei észleltek, váltóláz kevesebb fordult elő.

A heveny fertőző kóroktól megyénk teljesen járványmentes.

Bonevizsgálat teljesített 12 esetben, hétszer törvényszéki megbízatás folytán, ötször pedig rendőri tekintetből. A halál legközvetlenebb okai voltak a törvényszéki boncolatoknál: 3 elvérzés, 2 hashártyalob, 1 agyarázódás és 3 fulladás, a rendőrieknél: 1 elvérzés 1 agyaguta, 1 mellhártyalob, 1 aszkór, 1 bélhurut.

Külső hullaszemlé rendőri tekintetből teljesített 5 esetben, súlyos sértes bejelentett 6.

Öngyilkosságot két egyén követett el (Zsidi László Tapolezán, Pető József Teskándon), mind kettő lövés által vett véget életének.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 5 egyén esett áldozatává, kik közül 3 (Pajer Flóris gyeplői Esza Károly szent-gróthi és Cziklin Anna tölesányi) elégett, 1 Deygek Jakab mura-keresztúri, a székér alá kerülve, agrázódást szenvedett, 1 pedig (Szabol Tamás palinoveci) fáról leeséskor kapott koponyatörés folytán halt meg.

Elmekórnak egy esete jelentetett be; az illető, mint iszásokos rezgőjében szenvedő, saját családja által szállított tébolydába.

Verseny irodák.

A fővárosban most folyó löversenyek alkalmul szolgálhatnak arra, hogy elmondjuk észrevételeinket egy, a löversenyekkel kapcsolatban kifejlődött és mint látszik, az idők során egyre nagyobb mérvet öltő sajnos jelenségről: a totalisateur intézménye révén jutott játékszenvedélyről. Nem szorosan a totalisateur ellen kívánunk felszólalni. Tudjuk, hogy az egyik kitolyása az emberi természetben gyökeredző játékvágy, melyet tökéletesen elfojtani nehezen lehet s a mely egyik vagy másik formában, de következetesen kielégítésre törekszik. Németországban pl. a totalisateur el van tiltva, mindazáltal senki sem állíthatja, hogy ott nem játszanak az emberek; a játékvágy ott is nagy mértékben van elterjedve s annak kielégítésére szolgál az osztály sorsjáték, nem említve a rendkívül elharapódzott tőzsdéjátékokat. Másrészt Anglia és Franciaország kevésbé ismerik a sorsjátékokat, ellenben ott még éppen a totalisateur játszik jelentékeny szerepet.

Angliában és Magyarországon a játékosoknak van miben válogatniok, nekünk bőven kijutott a játék minden neméből; a lotto és a legkülönbébb sorsjegyek egész legiója mellett virágzik a totalisateur, sőt az utóbbi most jön tulajdonképpen divatba, mert ismerete és használata eljutott már a társadalom legszélesebb rétegeibe, olyanokba is, melyek létezéséről eddig tudomással sem bírtak. S éppen ez utóbbi körülmény az, mely kiindulási pontját képezi jelen felszólalásunknak.

Elvitázhatlan tény ugyanis, hogy a totalisateur ön való játék igen költséges passió, melyet megengedhetnek maguknak olyan urak, kik sok ezrek fölött rendelkeznek, de kevésbé ajánlatos olyanokra nézve, a kik úgyszólván napi keresményükből élnek. A kis lutrit csupán azért akarják sokan eltörölve látni, mert elienai tapasztalás szerint a lakosság szegényebb rétegeiből kerülnek ki. Már pedig tapasztaljuk, hogy a totalisateur az utóbbi időben épp azon körökben kezd rohamos népszerűségnek örvendeni, a hol annak legkevésbé volna helye, nevezetesen az ifjúság körében, mely az élettel való harcot még meg sem kezdte s melynek tulajdonképpen abban a zsenge korban, a melyben van, kellene megtanulnia, hogy az emberi boldogulás titka első sorban saját egyéni erőinek észszerű fejlesztésében és edzésében rejlik, nem pedig a véletlen szerencse esélyeiben, melyekre az egyén sorsát rábízní oly oly dőre, mint szerencsétlen váltalkozás volna. De eltekintve a kérdésnek ezen paedagogiai oldalától, utalunk kell általában azon romboló hatásra, melyet a játék terén mutatkozó corruptió anyagi és ezzel szoros kapcsolatban erkölcsi szempontból gyakorol főleg azoknál, a kiknek személyes viszonyai nem nyújtanak garanciát az eltévedés ellen. Hivatkozunk e tekintetben azon, fájdalom naponként szaporodó esetekre, midőn egyes fiatal emberek, kik valamely üzletben alkalmazásban állanak, egy szerencsétlen pillanatban, a midőn a vizsgálat kétségtelesen kiderít, hogy a bűnös elhatározására a totalisateur volt a csábító, melynek oltárára tölösen áldozni járt a delinquens.

A totalisateur-játék eme tulcsapongása egyébiránt nem csupán a fiatalságra, hanem a meglett korukra is kiterjed és pedig — és ebben keresendő a baj oka — az utóbbiaknak szintén azonos osztályaira, a melyeknek hivatása és anyagi körülményei annak gyakorlatát alig engedhetnék meg. A mi totalisateureink a tőrák, bankárok és egyéb pénzes világiak mellett állandó elienai közé számítják már a napi díjakokat, iparos tanoncokat és a munkások alább rendű képviselőit is. S e tünetet csak részben szabad a kor nyílvalló, sőt mondhatni demokratisáló erejének tulajdonítani, mely ma már a társadalom legszélesebb rétegeire nézve teszi lehetővé a részvételt oly passiókban, melyek előzőtt csak bizonyos privilegizált köröknek látszottak fenntartva lenni. Nálunk a helyett, hogy kevesbitenék a játék alkalmát, inkább gyarapítják azt, hogy minél többen vegyenek abban részt. Az, hogy eddig kizárólag a versenyterén lehetett játszani, nem tartott elegendőnek, most már gomba-módra teremnek nálunk a fővárosban a versenyirodák, melyek hírlapokban közölt feltűnő hirdetések, élénk forgalmi helyeken levő üzletek fölött alkalmazott szembeszökő cégtáblák által csábítanak a totalisateur igénybevételére. És tettek nem csupán a helyi versenyekre fogadtatnak el, hanem közvetítettek a continensnek bármely nevesebb helyén lefolyó futtatásokra is, úgy annyira, hogy alig van hét, melyen alkalom ne nyílnék játszani a totalisateurön.

A totalisateurból csak a jokey-clubnak van haszna és e hasznat indokoltan tartják azzal, hogy elősegíti a lónemesítést hazánkban. De kérdjük, mi köze van a hazai lónemesítéshez a baden-badeni, hoppegarteni, epsoni vagy skandináviai versenyeknek, a melyekre ezereket tesznek a jokey-club versenyirodái révén?

Nem kívánhatjuk a totalisateur megszüntetését; e követelmény teljesítésének nehézsége elől nem hunyunk szemet. De igenis azt megkövetelhetjük, hogy az tulajdonképeni színhelyére szorítsassék vissza s hogy népszerűsítésére, melyet semmiféle szempont nem ajánl, ne nyújtsanak segédkezet sehol. A versenyirodákat és a totalisateurnek más hasonló exposituráját mi veszedelmesnek tartjuk azért, mert közvetítésével a játék mélyre vaterjesztetik, mert éretlen gyerkőcök, tapasztalatlan ifjak és szegény emberek egész tábora vonatik bele annak bűnkörébe és mert számos morális elv és anyagi existencia tönkretjütását vonja szükségképpen a „lónemesítés“ iyetén pártolása maga után.

A totalisateur-láznak, mint említettük, egyedül és kizárólag a jokey-club látja hasznát; e club pedig tudvalóleg előkelő és gazdag tagokból áll, a kiktől nem akarjuk feltételezni, mikép szövetkezetiknek a kifejtett módon való gazdagítását elkerülhetlenül szükségesnek tartanák. De ha nem is így volna, a totalisateur maga elég veszedelmes jószág, hogy minél szűkebb térre való korlátozásában kívánatos és öhajtható rendszabályt lássunk.

„P. U.“

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Lesz-e főgymnasium Keszthelyen? E kérdés, mely körülbelül két év óta lázas izgatottságban tartja a keszthelyieket, most ismét szőnyegre került, hogy gr. Csáky kultuszminiszter ígéretéhez híven a helyszínrre hivatalos kiküldöttet menesztett dr. Klamarik János miniszteri osztály-tanácsos személyében, aki okt. 5-én jött Keszthelyre Sümegről, hol a reálskolát vizsgálta. Keszthelyen behatóan megnézte s vizsgálta a gymnasiumot, melynek most 4 osztályban 120 tanulója van, aztán a polgári fiúiskolát, melynek 6 osztályában 48 tanulója van. Ertekezett külön-külön a két intézet tanártestületével s azután okt. 7-én a városház tanácstermében tájékoztató értekezletet tartott, melyen a miniszter. tanácsoson kívül jelen volt: Reischl V. vbró, Lénárd ügyész, Pap S. jószág kormányzó, Deininger gazd. intézeti igazgató, Farkas gymn. igazgató, dr. Csanády iskolaszéki elnök, Schadt Janos építész tanár, Udvarhelyi Gyula polgári iskolai igazgató, Bányai K. elemi iskolai igazgató, dr. Dunszt F. apát-plebánus, Csirke vjegyző, Hly J. tanár. Ezen értekezleten dr. Klamarik oszt. tanácsos, miniszteri kiküldött tájékoztatói kívánta magát a többek közt a következőkről: 1., milyen intézetet óhajt Keszthely közönsége? A polgári iskola megszüntetével a polgári elem milyen iskolával kárpótolhatók? A gazdasági tanintézet érdekében milyen iskola megfelelőbb? Mennyibe kerül évenként a polgári iskola s mennyibe a főgymnasium? Ki építené s butorozná a főgymnasiumot stb. Ezen kérdésekre a jelenlévők hivatalos állásuknál fogva az érdekeltég nevében tudatták a miniszteri kiküldöttel, hogy Keszthely város főgymnasiumot óhajt; — a polgári iskola megszüntetével a polgári elem számára népiskoláját 5. 6. osztálylyal egészíti ki s a rajztanításra kiváló gondot fordít. Deininger gazd. int. igazgató jelentette, hogy a gymnasium és reálskolából jött hallgatók egyformák a gazd. intézetnél, a polgári iskolából jöttek aránylag sokan idő előtt elhagyják az intézetet. Lénárd pedig azt jelenti, hogy a város 40.000 frtért főgymnasiumot építtet és azt bebutoroztatja. Udvarhelyi konstatálja, hogy a polgári iskola évenként az államnak 7620 frtjába kerül. A premontrai rend a főgymnasium felállítását és fenntartását Farkas igazgató szerint körülbelül 9—10 ezer frtot igényelne, esetleg megelégednek annyival is, amennyibe a polgári iskola kerül. A miniszteri kiküldött minden kijelentést, észrevételt, megjegyzést följegyzett s ígérte, hogy a miniszter tudomására hozza, megjegyezvén, hogy az ügy gyors elintézését nem nyerhet; mert sok fórumon kell aumenni, hogy testté váljék az ige, t. i. miniszter, minisztertanács, országgyűlés. Mindazon által Pap S. mégis kérte Klamarikot, sziveskedjék a gyors elintézésre hatni. Klamarik 7-én este elutazott Keszthelyről.

Átnyelvezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Lázencz Béla kir. mérnököt a zalamegyei kir. építészeti hivatalától a beregmezei kir. építészeti hivatalhoz helyezte át.

Eljegyzés. Lázencz Béla kir. mérnök legközelebb jegyezte el Budapesten Dullmann Lujza Kisasszonyt.

Helyi érdekű vasút közigazgatási bejárása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeletéhez képest a Sümeghtől Tapotczáig tervezett helyi érdekű vasút közigazgatási bejárása t. évi október hó 21-én tartatik, melyen a közigazgatási bizottságot Skublies Gyula közigazgatási bizottsági tag, Lányi Kálmán, a z.-megyei kir. építészeti hivatal főnöke, a vármegyei Soos Pógrácz sümeghi és Szentmiklósi Gyula tapolcai járási főszolgabírók képviselik.

Tanev megnyitása. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetét az 1889/90. tanév okt. hó 8-án nyitott meg „Veni sancte”-vel, Mise után Deininger Imre igazgató megnyitó beszédet intézett a hallgatókhoz. Az előadások okt. 9-én kezdettek. Ez idén kevés a hallgatók száma; első éves csak 21 van eddig.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Reiszig Edének, Vasvármegye alispánjának és érdektársainak a Körmentől Nádasson, Hóshágyon, Zala-Lőrinc, Kozmadombon és Baksán át Rédlésig vezetendő helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Huszárok tavozása. A városunkban volt es. és kir. huszár század folyó hó 10-én távozott el városunkból Bécsbe. A m. kir. honvéd huszárság a laktanyába f. hó 16-án költözik.

A keszthelyi tanítói járáskör. választmánya elhatározta, hogy ez idén — gazdálkodási szempontból öszi közgyűlést nem tart; a tavaszi közgyűlést is Keszthelyen tartja, melyen Linter János, Vöröss János és Takács János tagtársak lesznek az előadók, így aztán eszközölhető lesz, hogy a Sümegen tartandó megyei nagy gyűlésen az összes keszthelyi tanítók és tanítónők jelen lehetnek.

Jegyzői szigorlat. A jegyzői szigorlat tartására határnapul f. hó 25. és 26. napjai tűzettek ki.

Pótvásár. A földmívelésügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a f. évi szeptember hó 21-ére esett, de a kedvezőtlen idő miatt meg nem tartott szent-ilonai országos vásár helyett f. évi október hó 21-én pótvásár tartassék.

A megyei csendőrség szeptember hónapban letartóztatott 4 egyént emberölésért, 2-öt méhmagzat elhajtásért, egyet rablás kísérletért, 3-at betörési lopásért, 32-öt lólopásért, 7-et lopás gyanújért, 3-at lopás kísérletért, 2-öt orgazdaságért, 4-et gyújtogatás gyanújért, egy hadkötelest, 7-et igazolvány nélküli csavargásért, egy körözött egyént, 3-at betörési lopás gyanújért. Feljelentett 18-at lopásért, 4-et zár óra be nem tartásért, 13-at tiltott szerencse játékért, 3-at súlyos testi sértésért, egyet orgazdaságért, 1-et orrvadászatért. Bejelentett egy rablógilykosságot, egy súlyos testi sértést, 4 betörési lopást, 21 lopást, 21 kárérgést, 165-ször lovak, barmok bitanságba helyezését, 6-szor adózatlan fegyver eldobását. Szolgálatot teljesített 17-szer letartóztatásnál, 62-szer

egyéb felszólított szolgálót végzett, 21-szer segélyszolgálatot teljesített, 32-szer rabkíséretet végzett, 3-szor postafelügyelet, 19-szer foglyórizetet, 7-szer elővezetést, 327-szer az éjjeli őrköt ellenőrizte, 9-szer vasuti ügyeletet teljesített, 31-szer vásárookra felügyelt, 45-ször hajóállomási ügyeletet végzett, 37-szer bucsúknál teljesítette a felügyeletet.

A m. kir. postatakarékpénztár 1889. évi szeptember havi forgalmáról szóló kimutatás szerint: 1889. évi szeptember havában 33.545 betéttel 316.626 frt 70 kr. tételt be, 11.535 felmondás alapján 298.706 frt 62 kr. fizetett vissza. Az 1889. évi szeptember havi tiszta betét összeg 17.920 frt 08 kr. A megelőző 1888. év megfelelő szakában 32.111 betéttel 268.212 frt 56 kr. tételt be, 9.223 felmondás alapján 214.585 frt 69 kr. fizetett vissza. Az 1888. évi szeptember havi tiszta betét összeg 53.626 frt 93 kr. Az összforgalom 1889. szeptember havában 615.333 frt 32 krt., az előző év hasonló szakában pedig 482.798 frt 25 krt tett ki. 1889. évi szeptember havában vásároltatott 5%-os magyar papírjárdék a kir. postatakarékpénztár számára névértékben 32.000 frt, különböző értékű papír a betevők számára névértékben 22.100 frt, tehát összesen 54.100 frt névértékű értékpapír. 1889. évi szeptember havában belépett új betevő 4826, kilépett 3408. A betevők száma 1889. évi augusztus hó 31-én volt 144.380. Az összes betevők száma 1889. évi szeptember 30-án 145.798. A kir. postatakarékpénztár számára vásárolt és saját tulajdonát képező 5%-os magyar papírjárdék névértéke 1889. évi szeptember hó 30-án 3.815.400 frt. A betevők által 1886. február 1-től 1889. szeptember 30-ig megtakarított tiszta betétösszeg 3.545.272 frt 14 kr. A járdék-kövyvecskére elhelyezett értékpapírok névértéke 671.1000 frt. A betevők által 1889. szeptember 30-ig megtakarított összeg tehát 4.216.372 frt 14 kr.

Tűz volt t. hó 11-én délután Neszelej majorbán. A major mögött levő szalmakazalok égtek el.

A szüret Sümegen okt. 7. 8. 9-én volt, mennyit ségre több lett a mult évinél, de minőségre savanyúbb.

Árokba fulladt. F. hó 5-én délután 3 óra tájban zszékszeri Kolenkó Józsefnek Márton nevű 2 éves fia egy vízzel telt mesgye árokba beleesett s mire, észrevették, a vizben megtulladt.

Öngyilkosság. Shön Hermán alsó lendvai lakos, 78 éves t. hó 8-án reggel 8 óra tájban öngyilkossági szándékból a Lendva alatt elölyő patakba vetette magát. Tkalsits József lendvai lakos az esetről értesülvén, azonnal a helyszínére ment és nevezett a vízből kihuzta s hazaszállították, azonban dacára a rögtön alkalmazott orvosi segélynek, a tett elkövetése után minthogy egy óra múlva meghalt.

Tűz Sümegen. Folyó hó 10-én d. u. 1 órakor egy szalmás ház, állítólag vigyázatlanságból, kigyulladt; a rögtön megjelent tűzoltóknak sikerült a lángokat megfékezni s ha elegendő víz van, a még leégett pajtát is meg lehetett volna menteni.

A szüret a zalaegerszegi szőlőhegyekben a mult héten legnagyobb részben befejeztetett. A szeptemberi kedvezőtlen időjárás szőlőknek úgy mennyiség, mint minőségre nézve sokat ártott. A mostani meleg időjárás folytán a must már is forrásnak indult. A mult évi hez képest legtöbb helyen a termés jóval kedvezőbb.

Talált hulla. Fenék pusztá határában egy mezei ut mellett egy másfél évesnek látszó gyermek hullára találtak. A hulla felboncoltatván rajta külérőnek nyomai nem találtak. A holt test kitévőjét kutadják.

Pályázat. Bazita rk. hitközség megüresedett tanítói állomására, fizetése 200 frt a hitközség pénztárából; szabad lakás házi kerttel. Mint önálló segédtanító működik. Az állomás azonnal elfoglalható. N.-Lengyel, 1889. okt. 10. Gaál Ferenc isk. sz. elnök.

A bőr apolása. A nagy közönség legtöbbnyire kétféle szappant vásárol és pedig rozslócsót, vagy drágát, melyet finomnak tart. Az első azt hiszik, hogy a szappannak csak az a hivatása, hogy a piszkot lemossa, az utóbbiak pedig azért adnak többet a szappanokért, mert jobb illata van. De hogy ezek a szappanok jók és egészségesek-e, azt kevés ember kutatja. Szappan- vagy illatszert gyárosok nem egészségügyi szakferfiak és így legtöbb „finom” szappant készítenek, de egészségeset, mely a bőrt báronyphává teszi és annak üdőségét és finomságát ad a bőrnek minden rendellenességeit eltávolítja, ily szappant csak orvosi szakferfi képes készíteni. Dr. Popp J. G. udvari szállítónak 30 kros gyógy-nővényszappana mindezekkel a tulajdonságokkal bir. 40 kros napraforgó-szappana, mely nem tövesztendő össze a hasonevű sötétbarna glicerin szappannal és végre 50 kros Venus szappana (Savon imperial de Venus) nemesak a legfinomabb divat-pipere-szappanok, hanem tartósságuk, illatuk és a bőrt finomító tulajdonságaik által rendkívül kedveztek is. — E szerek kaphatók: Kaszter Sándor és Özv. Unger Domokosné gyógyszerárjaiban, továbbá Heinrich. W. és L. és Hubinszky Adolf kereskedéseiben.

A helyes étkezési rend bizonyára hatalmas eszköz a számos alhasi-bajok ellen, de nem mindenki van abban a helyzetben, hogy az ilyen szoros diétát megtarthassa. Az emberiségnek legalább is nyolevan százeke él oly viszonyok közt, hogy még a táplálkozási mód legszükségesebb feltételeinek, vagy általában az életrend s munkaidő követelményeinek sem felelhet meg. E tulnyomó többség számára egyenesen életszükség, hogy egy kipróbált s olesó háziszert mindig kéznél legyen, a melylyel emésztő szerveik működésének zavarain gyorsan s hatatosan segítsenek. Ilyen olesó háziszert, a mely már évek óta kitűnő hatásúnak bizonyult: Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacsei, melyről a bel-és külföld minden vidékről érkezett dicséret-iratok a legkésebben szólnak. Brand Rich. gyógyszerész svájci labdacsei a gyógyszerárjaiban, 70 kr. egy dobozzal, kaphatók; de jól meg kell figyelni a fehér keresztet vörös mezőben s a Rich. keresztnevet. Mint-hogy Magyarorszában a svájci labdacsoznak sokféle hamisítványa létezik; mindenkit óvakodásra intünk;

a vigyázatlan vevő az okozandó bajt csakis önmagában tulajdoníthatja.

Lakás péküzlet gyakorlására. Közép-Nemes-Apátiban péküzlet gyakorlására szükséges és e célra teljesen felszerelt kemence, továbbá megfelelő lakás minden órán bére kiadó. Bővebb értesítést ad Alsó-Nemes-Apátiban a tulajdonos Komáromy István.

Vasuti menetrend. Szent-Istvánról Nagy-Kanizsa felé indul 5 óra 56 perckor reggel (vegyes vonat), 12 óra 31 perckor délután, 8 óra 55 perckor este, 2 óra 45 perckor éjjel. Szombathely felé indul 8 óra 28 perckor reggel, 3 óra 32 perckor délután, 1 óra 48 perckor éjje.

Egyedüli alkalmas gyógyszer

a Bright-féle vese betegségben, valamint minden vesebajban a Warner-féle Safe-Cure s ennek alapos használata, valamint az ezen gyógymóddal egybekötött ét szabályok. Számos oly esetben, midőn már semmi más gyógyszer nem használt, ezen gyógymód segítségével a betegek tökéletesen meggyógyultak, amit száz és száz, az illető meggyógyultaktól kiállított elismerő és köszönő iratok igazolnak.

Kapható minden ismert gyógyszerárban. Főraktár: Pozsonyban a „Megváltóhoz” címzett gyógyszer tárnál van.

Halottkémi jelentés.

Zala-Egerszeg rend. tan. város területén ez év szeptember hó 1-től október hó 1-éig.

1. Kovács Kálmán 59 év. rk. nyug. miniszter tanácsos szervi szivbaj.
2. Kutasi Erze, 16 év. rk. hajadon, tüdőgümőkór.
3. Rádi János 6 hó. rk. hev. bélhurut.
4. Pápa Józsefné, Kasznár Fáni, 73 év. rk. özv. végelgyengülés.
5. Kámán Rozi, 27 év. rk. hajadon, agybántalom.
6. Gáspár György, 77 év. rk. nős, földműves, végelgyengülés.
7. Özv. Kaiser Sándorné, Kolsich Julia, 5 év. mőz. htv. tüdővizenyő.
8. Horváth Szidonia, Győralfvai Jánosné, 27 év. rk. kocsis neje, gyomorfekély.
9. Predl Ferencné, Treiber Mária, 77 év. rk. földműves özv. végelgyengülés.
10. Niez János, 30 év. rk. téglás veselob folytán halalt meg.

Zala-Egerszeg, 1889. október hó 1-én.

Dr. Graner Adolf
v. orvos.

Felolós szerkesztő s kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

Főmunkatárs: Szalay Sándor.

202 v. 1889. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 2202. számú végzése által Zalamegye összesített árverata végrehajtató javára Soos Creszentia pusztá-mihálytai lakos ellen 43 frt 42 kr. tőke, ennek 1888. január hó 1-től járó 5%-os kamattja, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülglalt és 1619 frtra becsült lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközök, gépek és szalmából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Pusztá-Mihályfán leendő eszközzésére 1889. évi október hó 24-ik napjának délelőtt 11 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsíron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zelt Z. Egerszeg, 1889. évi szeptember hó 26-án

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Községeknek külön árak!!!

Szaj és körömfájás ellen
leg hathatósabb szer a

„Creolin”

melyet szavatolt kitűnő minőségben, kiesiben is jutányosan ajánl

Szávoszt Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület
pártfogása alatt álló magkereskedés és
gazdasági cikkek üzlete Budapesten,
Arany-János utca 11. sz.

15823

Melléklet a „ZALAMEGYE” 1889. évi 41-ik számához.

399/v. 1889. sz.

Arverési hirdetemény.

Alulírt kir. bir. végrehajtató az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbírótság 4941 számú végzése által **Koronczai Márton** zala-koppányi lakos végrehajtó javára **Kocsis Ferenc** és neje zala-koppányi lakosok ellen 126 frt 69 kr. tőke, ennek 1889. június hó 8-tól járó 8% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 439 frtra becsült lovak, szarvasmarhák, és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Zala-Koppányban leendő eszközölésére **1889-ik év október hó 29-ik napján délelőtt 10 óra** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszeg, 1889-ik évi október hó 10. napján.

Nemes Sándor
kir. bírósági végrehajtó.

Rövid használat után megbecsülhetlen mint fogtisztító szer.

Uj amerikai
GLICERIN-FOG-CRÈME
(hatóságilag megvizsgált)
KALODONT

F. A. Sarg's Sohn és Ta
cs. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban és illatszerek-kereskedésben, 1 drb 35 kr. **Zala-Egerszegen:** Rosenthal Ignác és fia, Weisz Jónás unokaöccse, Rütcher Gyula és Boschán Emil urak kereskedésében.

Horváth Miklós, Z.-Egerszeg.
Kell Alajos-féle
Padlózat-fényezés
(glasur)
Bécsből.
Wiaszk-kenőcs
Legjobb és leggyorsabb becsúzó szer kemény padló számára, 1 kőcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:
Horváth Miklósnál Zala-egerszegen.
Megtudósítsanak oly helyről, hol rakdár nincs, **Kell Alajos** építési rakdárát Bécs IV. Reschenasse 53. utcájában. Ára egy dr. kilós csomagotnak 6 frt 0. e.

2621 tkvi 1889. szám.

Arverési hirdetemény.

A tapolezai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **zala-egerszegi kir. ügyészség** végrehajtónak **Parti Varga István** végrehajtást szenvedő elleni 5 frt pénzbüntetés, 18 frt 52 kr. büntető és 1 frt 82 kr. rabtartási költség és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék (a tapolezai kir. jbiróság) területén fekvő, a mon. apáti 89. sz. tjkvben 1-5. sor sz. a. Varga István (nős Török Borbálával) nevében álló ingatlanokra és pedig a 178. hrsz. szántóföldre 8 frtban a 344. hrsz. szántóföldre 7 frtban, a 346. hrsz. szántó földre 26 frtban, az 1798-1799. hrsz. alatt felvett pincés szőlőre

252 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi november hó 25. napján d. o. 10 órakor** Mon.-apáti község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tapolezán, 1889. július 15-én
A kir. jbiróság tkvi hatósága.

Strausz
kir. aljbíró.

Könyvnyomda.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlani

legújabb berendezésű

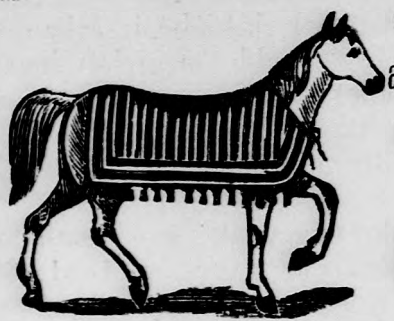
könyvnyomdám, amely egy nagy gyorsajtóval és egy amerikai tipró sajtóval, valamint a legújabb betűkkel fel van szerelve.

Biztosítom a nagyérdemű közönséget úgy a leggyorsabb, mint a legjutányosabb kiszolgáltatásról.

Ajánlom egyuttal a legdúsabban felszerelt könyv- és papirkereskedésemet.

Kiváló tisztelettel

Breisach Sámuel
Zala-Egerszegen.

Ovja mindenki lovait
a nedvesség és a hideg ellen.

**Az első és a legnagyobb
Lótakaró-gyár**

főraktára kitűnően elkészített, nehéz, szilárd lóta-
karóit a következő, nagyon is jutányos árak mel-
lett küldi:

Első rendű lótakaró

190 cm. hosszú, 130 cm. széles, szürke széllel és
élénk szegélyvel, vastag és meleg, darabja

1 frt 80 kr.

Ugyanezek 2 meter hosszúsággal és 1 1/2 meter
szélességgel darabonként 2 frt 30 kr.

Elegans kénsárga fiakkertakarók

négyféle színűek, fekete-vörös vagy kékvörös
szegélyvel, körülbelül 2 meter hosszúak és 1 1/2
meter szélesek, darabonként csak

2 frt 80 kr.

Nagyszerű sárga kettős urasági takarók,
melyek szőnyeg gyanánt is használhatók, dara-
bonként **3 frt 80 kr.** Száz elismerő levél
közül:

„Szíveskedjék a század számára újabban 10
db. kénsárga takarót küldeni 2 frt 80 kr-jával.“
Cs. k. Uhlmanns-Ezred. N. 4. Ferencz József császár 1. század.

Szétküldés azonnal mindenhol postán, vas-
uton vagy gőzhajón utánvétellel vagy az összeg
előleges beiktatása mellett. Cím: **Lótakaró-gyár
raktár Rauscher Ödön Bécs. Weissgärber N. 81.**

1260/1889. tk.

Arverési hirdetmény.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár hiv. kép-
viseletében **Arvay Lajos** m. t. főügyész végrehajtónak
Aranyás Istvánné végrehajtást szenvedő ellen 110 frt
65 kr. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási

ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék (a tapolczai
kir. járásbíró) területén fekvő, a salföldi 12. tjkvben
I. 1-5 sorsz. és 538 hrsz. alatt Aranyás Istvánné
szül. Varga Terézia tulajdonául felvett ingatlanokra és
pedig I. 1-5 sorsz. alatt felvett 1/4 urbéri telekre 581
872 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az ár-
verést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok
az **1889. évi november hó 5-ik napján d. e. 10 órakor**
Salföld községhezánál megtartandó nyilvános árverésen
a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60.
t.c. 41. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881.
november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-
ministeri rendelet 8. §-ában kejelet o vadékképes érték-
papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
60. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-
nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság Ta-
polczán, 1889. évi május hó 2-án.

Strausz
kir. aljbíró.

Házak és birtokok adás-vételét; ezekre betáblázási kölcsönt

17 és 33 évi törlesztésre 4 1/2 és 5%-ra;
továbbá személyes hitelt 6%-ra

leggyorsabban

közvetít

MENCZER J.

Budapest, kecskeméti utca 8. sz.

Válaszra 15 kros bélyeg esatolandó.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek
elismert mérleg szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek száza-
dos rendszerűek, rendkívül érzékenyek és folyósúl-
lyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az
összes világméretű első díjat nyert legkitűnőbb mérlegek.

A jutányos árakban, — melyek súlyokkal számított tízedes mérlegek árainál nem magasab-
bak — a hitelesítés, csomagolás és vasútra való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szekér- és
zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg szerkezetek. Gyártásunk állami
felügyelet alatt áll.

Cím: **Oszt. magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Bock vezérigazgató**

BUDAPEST Andrassy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: **Ujpest — K.-Meyer.**

